متن کامل بیانیه سفیر و نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران

در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

سپتامبر ۲۰۰۸

۲. بیانیهٔ جمهوری اسلامی ایران در شورای حکام[1]

در آغاز مایلم همدردی ملت و دولتم را با ملت ها و دولت هایی که در نتیجهٔ بلایای طبیعی در اقصی نقاط جهان از قبیل کوبا و هند هموطنان خود را از دست داده اند، اعلام نمایم و تأثر خود را نسبت به کسانی که در نتیجهٔ سیاست های جدید تجاوزکارانهٔ استعماری تعدادی از قدرت های غربی و تروریست های تحت حمایت آنان همه روزه در افغانستان، عراق، فلسطین و پاکستان شاهد نابودی عزیزان خود هستند، بیان نمایم.

موظفم مراتب قدردانی صمیمانهٔ کشورم را از اعضای خانواده جنبش عدم تعهد برای پشتیبانی ارزشمند آن ها که در سخنرانی ارائه شده از سوی سفیر کوبا منعکس گردیده است بیان نمایم. این سخنرانی که بیانیهٔ نشست وزرای خارجه عدم تعهد در تهران را در بردارد، فصل طلائی تاریخ جنبش عدم تعهد به منزلهٔ تجلی فراخوانی برای عدالت و سعادت می باشد.

از زمانی که موضوع هسته ای ایران برای نخستین بار در شورای حکام مطرح شد، تقریباً شش سال می گذرد. من امروز از مرور تفصیلی تحولاتی که از آن زمان رخ داده خودداری می ورزم. لیکن برای ملاحظه همهٔ کشورهای عضو آژانس و به طور کلی جامعهٔ بین المللی، برخی عناصر اصلی را یادآور می شوم.

چگونه یک دیدار سادهٔ مدیرکل که به دعوت ایران صورت گرفت، به یک بحران سیاسی تبدیل گردید؟

۱. در پی دیدار مدیرکل از تأسیسات غنی سازی نطنز در سال ۲۰۰۳، نمونه برداری انجام پذیرفت.

۲. آلودگی ذرات اورانیوم با غنای بالا و پائین یافت شد. ایران اعلام نمود آلودگی ناشی از غنی سازی در ایران نیست و منشأ خارجی دارد. آمریکا سر و صدای زیادی به پا کرد.

۳. ایران به طور داوطلبانه با یک تعلیق کوتاه مدت موافقت کرد، بدین منظور که به آژانس فرصتی دهد تا روشنگری و راستی آزمایی فنی خود را اجراء نماید. آژانس پس از تحلیل ها و تحقیقات سخت اعلام کرد که آلودگی منشأ خارجی داشته و لذا در نتیجهٔ فعالیت غنی سازی در ایران نبوده و اظهارات ایران در سال ۲۰۰۳ صحیح می باشد. بر اساس این نتیجه، انتظار می رفت که موضوع سریعاً از دستورکار شورای حکام خارج گردد.

٤. آمریکا تلاش کرد تا با طرح اتهامات جدید در آغاز هر نشست، موضوع را در شورای حکام حفظ نماید. اگرچه مدیرکل گزارش کرده است که همهٔ ادعاها و اتهامات، حتی آن هایی که

---

[1] این بیانیه توسط علی اصغر سلطانیه، سفیر و نمایندهٔ جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان های بین المللی در وین قرائت شده است.

دربارهٔ سایت های نظامی است بی پایه و اساس است، ولیکن در هر مرتبه وقت و منابع بسیاری از آژانس تلف می شد و خسارات مالی و سیاسی چشمگیری بر ایران تحمیل می گردید.

۵. در پی یک تصمیم عالی سیاسی از سوی جمهوری اسلامی ایران، یک برنامهٔ کاری برای حل و فصل همهٔ مسایل باقیماندهٔ گذشته و حال با آژانس بین المللی انرژی اتمی مورد مذاکره قرار گرفت و به صورت یک توافق مشترک (INFCIRC/۷۱۱) در تاریخ ۲۷ اوت ۲۰۰۷ به نتیجه رسید.

٦. ایران از آژانس درخواست کرد که همهٔ مسایل باقیمانده را یک بار و برای همیشه مطرح نماید. بر اساس برنامهٔ کاری، یک فهرست نهائی از ٦ موضوع باقی مانده توسط آژانس به ایران ارائه گردید. بند ۲ از بخش IV برنامهٔ کاری می گوید: «آژانس موافقت نمود که به ایران همهٔ سؤالات باقیمانده را طبق برنامه بدهد. این یعنی که پس از دریافت سؤالات، هیچ سئوال دیگری باقی نمانده است. ایران به آژانس توضیحات لازم و اطلاعات را خواهد داد.»

۷. آژانس همچنین در طول مذاکرات از ایران خواست تا ادعاهای آمریکا را تحت نام «مطالعات ادعایی» که شامل تنها سه موضوع بود یعنی نمک سبز، آزمایش های انفجاری قوی و موشک با قابلیت برگشت مورد توجه قرار دهد.

۸. ایران اعلام کرد که مسائلی از قبیل آزمایش های انفجاری بالا و موشک های با قابلیت برگشت مجدد، خارج از چارچوب اساسنامهٔ آژانس می باشد. ایران همچنین اعلام کرد که «مطالعات ادعایی» کذایی رایانهٔ لپ تاپ آمریکا، ادعاهایی بی پایه و اساس است. اما دبیرخانه از ایران خواست تا با صرفاً دریافت مطالب و ارائهٔ ارزیابی، به رفع ابهام و اثبات اظهاراتش کمک نماید.

۹. به خوبی قابل درک بود که این موضوع در مقوله های ٦ موضوع باقیمانده نمی گنجد. بنابراین، در یک دسته بندی جداگانه منعکس گردید. با توجه به ویژگی این موضوع هیچ جلسه ای برای بحث، مصاحبه و یا هیچگونه دیداری از محل ها و هیچگونه نمونه برداری مقرر نشده بود. همانگونه که در بند سوم برنامهٔ کاری منعکس گردید، توافق شد که آژانس اسناد را تحویل دهد و ایران صرفاً بررسی نماید و ارزیابی خود را به آژانس اطلاع دهد.

۱۰. بند اول از بخش IV برنامهٔ کاری می گوید: «این مدالیتی شامل همهٔ مسائل باقی مانده است و آژانس تأیید می کند که هیچ موضوع باقی مانده و ابهام دیگری دربارهٔ برنامه و فعالیت هسته

ای گذشته ایران وجود ندارد». اگر قرار بود به غیر از مطالعات ادعایی (نمک سبز، موشک با قابلیت برگشت، آزمایشات انفجاری با قدرت بالا)، موضوع دیگری به نام «ابعاد احتمالی نظامی» وجود داشته باشد، بایستی در برنامهٔ کاری صریحاً ذکر می شد. زیرا همهٔ موضوعات باقی مانده در مدالیتی صریحاً درج شده است. در حالی که موضوع باقی مانده ای به نام «ابعاد احتمالی نظامی» در مدالیتی نام برده نشده است.

۱۱. آژانس صریحاً و کتباً در تاریخ ۱۳ مه ۲۰۰۸ اعلام نموده است: «هیچ سندی دال بر ارتباط اداری داخلی میان «نمک سبز» و دو موضوع دیگر مطالعات ادعایی به نام «آزمایش انفجارات قوی» و «موشک بازگردنده»، به ایران نشان داده نشده یا تحویل نشده است». متأسفانه این اعلام صریح آژانس که در گزارش مدیرکل منعکس نشده است، بیانگر آن است که برخلاف آنچه در گزارش بیان شده است، اسناد مربوط به این موضوع در مطالعات ادعایی فاقد انسجام داخلی فیمابین اسناد است.

۱۲. همانگونه که مدیرکل در گزارش های قبلی و فعلی خود ذکر نموده است، آژانس نتوانسته تعهدات خود را که تحویل اسناد به ایران می باشد انجام دهد. آژانس با بیان تأسف عمیق خود از ایران خواست تا از خود انعطاف نشان دهد و گزارش پاورپوینت را به جای دریافت اسناد بپذیرد.

۱۳. یکی از نمونه هایی که همهٔ مردم به راحتی آن را می فهمند، فقدان هرگونه مهر طبقه بندی بر روی چنین اسنادی است که ادعا می شود به یک پروژهٔ فوق سری از نوع مانهاتان در زمینهٔ سلاح های هسته ای مربوط است. این چه کار ضعیف و غیرحرفه ای از سوی سیا است! که فراموش کرده اند مهر فوق سری را روی اطلاعات جعلی خود بگذارند. البته جای تعجب نیست که آن ها مجبور شدند در آستانهٔ گزارش مثبت مدیرکل در خصوص حل و فصل موضوع منشأ آلودگی ذرات اورانیوم در نطنز و تأیید اظهارنامهٔ گذشتهٔ ایران با شتاب بسته ای را حاوی اتهامات جدید شامل اسناد ساختگی، برای شورای حکام آماده کنند.

۱٤. همانگونه که در گزارش خلاصهٔ فنی بخش پادمان مورخ سه شنبه ۱٦ سپتامبر منعکس گردید، هیچ دلیلی برای اصالت اسناد مربوط به مطالعات ادعایی وجود ندارد. هیچ سند اصلی نیز وجود ندارد.

۱۵. برخلاف برنامهٔ کاری که هیچ بحثی مدنظر قرار نگرفت، ۷ دور نشست فنی در تهران برگزار گردید که علاوه بر توضیحات شفاهی کامل، ۱۱۷ صفحه روشنگری و پاسخ به آژانس ارائه شد که اثبات می کرد همهٔ اطلاعات مربوط به مطالعات ادعایی جعلی و ساختگی است.

۱٦. جای بسی تأسف است که برخی هیأت ها نتیجه گیری و تصمیمات آژانس را دربارهٔ خاتمهٔ موضوعاتی از قبیل اسناد اورانیوم فلزی عمداً نادیده می گیرند، زیرا آن ها برای نگهداشتن موضوع هسته ای ایران در دستورکار، دارای دستورکار پنهانی هستند. بنابر این، باید ثبت نمایم که آژانس طی مکاتبهٔ مورخ ۸ نوامبر ۲۰۰۷ به صراحت اذعان نمود: "ایران سند پانزده صفحه ای مربوط به شیوهٔ تبدیل اورانیوم و ریخته گری آن را تحویل نمود. این اقدام، موضوع اورانیوم فلزی برنامهٔ کاری را خاتمه می دهد." آژانس مختومه شدن این موضوع را در نامهٔ مورخ ۲۳ نوامبر ۲۰۰۷ مجدداً تأیید نمود و علاوه بر آن اضافه نمود: "آژانس برای تحویل سند از ایران قدردانی می نماید و تأیید می کند که این اقدام از برنامهٔ کار به صورت کامل اجراء شده است."

سه سوال ساده وجود دارد:

- وضعیت موجود چیست؟
- با این روند کنونی احتمالاً چه هدفی دنبال می شود و به کجا می رویم؟
- سرانجام این که انتظار می رود ما چه کار کنیم تا همه چیز در جایگاه درست خود قرار گیرد؟

پاسخ نخستین سؤال این است که وضعیت موجود عبارت است از:

- هیچ سند واقعی و موثقی وجود ندارد.
- آژانس قادر نبوده است اصل سند دربارهٔ مطالعات ادعایی را تحویل دهد.
- ایران تعهدات خود را مطابق برنامهٔ کاری کاملاً اجراء نموده است.

پاسخ سؤال دوم یعنی این که اگر این روند بی پایان بیهوده ادامه یابد، به کجا خواهیم رسید؟ اطمینان و اعتماد متقابل در میان کشورهای عضو و میان کشورهای عضو و دبیرخانه واقعاً در خطر است. بنابراین، اعتبار و یکپارچگی آژانس در مخاطره ای جدی قرار دارد.

پاسخ به سؤال سوم یعنی این که الآن انتظار می رود که ما چکار کنیم، این است: آژانس در موقعیتی است که باید آخرین بخش از برنامهٔ کاری را که خواهان بازگشت اجرای پادمان در ایران به حالت عادی است اجراء نماید، زیرا همهٔ اقدامات مندرج در برنامهٔ کاری کاملاً اجراء شده است.

بر اساس حقائقی که فوقاً ذکر شد و مطابق برنامهٔ کاری مبحث مطالعات ادعایی پایان یافته و بنابراین، بایستی اجرای پادمان در ایران به صورت عادی انجام پذیرد. در بند ۵ از بخش IV برنامهٔ کاری آمده است که «آژانس و ایران توافق نمودند پس از اجرای موارد فوق الذکر و برنامهٔ کاری توافق شده برای حل موضوعات باقی مانده، اجرای پادمان در ایران باید به صورت عادی انجام گیرد.» از نظر جمهوری اسلامی ایران با توجه به پاسخ های مشروح ارائه شده، آژانس هم اکنون در موقعیتی هست که بتواند عدم اصالت، بی اساس و ساختگی بودن مدارک منسوب به مطالعات ادعایی را اعلام و موضوع را خاتمه یافته اعلام کرده و مطابق با مدالیتی، اجرای پادمان در ایران را عادی نماید.

در پایان از طرف دولتم اعلام می کنم که اگر اجرای پادمان در ایران به حالت عادی برگردد، در چنین محیط همکاری و طبق تعهداتش بر اساس موافقت نامهٔ جامع پادمانی، جمهوری اسلامی ایران مانند بقیهٔ کشورهای عضو به سائر سؤالات پاسخ خواهد داد.

اظهارنظر دربارهٔ بیانیهٔ اتحادیهٔ اروپا در شورای حکام: به نظر می رسد تدوین کنندگان بیانیهٔ اتحادیهٔ اروپا از آخرین تحولات پس از مذاکرات ژنو مطلع نیستند. پس از مذاکرات ژنو، جناب آقای دکتر جلیلی دبیر شورایعالی امنیت ملی، طی نامه ای خطاب به جناب آقای سولانا آمادگی ایران را برای ارائه پاسخی روشن به پیشنهاد ارائه شده به ایران در مراحل ابتدائی همزمان با دریافت پاسخی روشن به سؤالات و ابهامات آن در این زمینه اعلام نمود. متعاقباً هردو طرف تماس های تلفنی برقرار نمودند و جلسات و مذاکراتی داشتند که ضمن آن گفتگوها را مثبت، سازنده و جدی ارزیابی نمودند. آن ها همچنین تأکید نمودند که این روند سازنده برای رفع ابهامات باید ادامه یابد.